

Список використаних джерел

1. Шевчук С.В. – Українське ділове мовлення : навч. посібн. – 2-е вид., випр. – К. : Вища шк., 2000 – 271 с.
2. Ставицька Л. Проблеми вивчення жаргонної лексики: Соціолінгвістичний аспект // Українська мова. – 2000. – № 1. – С. 55–69.
3. Красницька А.В. Юридичні документи: техніка складання, оформлення та редагування : посібник. – 2-е вид., допов. і переробл. – К. : Парламентське вид-во, 2006. – 528 с.
4. Глазова О.П. Жаргон і сленг: як ставитись до них? – К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2013. – Режим доступу : http://elibrary.kubg.edu1/1/O_Glazova_MD_9_IPPO.pdf.

Гембаль Н. М., здобувач вищої освіти
навчально-наукового інституту № 3
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: доцент кафедри
юридичного документознавства Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
філологічних наук ***Усачова К. С.***

ЛІНГВІСТИЧНА ЕКСПЕРТИЗА ЯК ЮРИДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ

На сучасному етапі кожна країна бореться зі злочинністю. Письмові тексти є вагомими доказами інформації, без якої неможливе розслідування злочинів. Тому виникла така дисципліна як юридична лінгвістика. Щоб вирішити проблеми, суперечки, непорозуміння, які пов'язані з текстами звертаються за допомогою до лінгвістів. В Україні дедалі частіше судді, адвокати, працівники правоохоронних органів, звертаються до послуг мовознавців, які проводять авторознавчу експертизу, що встановлює автора тексту, а також обставини, за яких був написаний текст.

Мета роботи полягає в розгляді лінгвістичної експертизи як інструменту юридичної діяльності.

Науковці різним чином визначають термін «лінгвістика тексту». Показовим є визначення М. П. Кочергана, який вважав, що лінгвістика тексту – це галузь мовознавчих досліджень, об'єктом яких є правила побудови зв'язного тексту та його змістові категорії [1, с. 27].

Незважаючи на різні визначення, їх єднає спільна позиція: це галузь мовознавства, яка досліджує текст, семантику, структуру, особливості функціонування в мовленні, тобто досліджує текст у всій його багатогранності.

Виконуючи свою роботу, лінгвісти намагаються відповісти на такі питання:

- Яка композиційна структура тексту статей, які стилістичні прийоми використовує автор і як вони характеризують героїв публікації?

- Чи можна з тексту встановити юридично важливі обставини.

- Чи пов'язані певні елементи тексту нормативного акта (вислови, слова) за змістом?

- Чи містить текст вказівку на певну подію, як на таку, що вже відбулася [2].

Таким чином, завданням лінгвістичної експертизи є оцінка тих чи інших фактів мовлення в контексті наявної в суспільстві системи мовних норм і приписів з опорою на отриманні теоретичного лінгвістичного знання про структуру й функціонування мови [3].

Протягом останніх років було опубліковано чимало праць, у яких явища мови і мовлення осмислюються в юридичній площині, де використовуються лінгвістичні поняття. В Україні напрям юридичної лінгвістики пов'язаний з працями Ю. Ф. Прадіда, який у своїх працях, уводячи юридичну лінгвістику в розряд нових і актуальних сьогодні дисциплін, указує на необхідність всебічного дослідження мови юридичної теорії й практики: законотворчості, ораторської майстерності, правил оформлення юридичної документації на всіх рівнях ведення справочинства [4].

Документальні записи власних назв становлять чи не найбільший кількісний масив в експертизах. Дуже важливим є фактор ідентичності записів під час здійснення процедури (підтвердження майнових прав, отримання громадянства), адже навіть мінімальне орфографічне розподібнення цих записів має небажані юридичні наслідки. Отже, експертизи, які пов'язані з ідентифікацією документальних записів власних назв, є одним із різновидів експертиз у справах де встановлюють чи дозволяють тексти наданих документів, встановити юридично важливі факти [2].

Лінгвістична експертиза зараз шукає доступні технології застосування лінгвістичних знань у правовій сфері та з кожним

роком розширює потенційне коло можливостей її застосування. Вона пропонує нові нестандартні підходи для вирішення складних юридичних завдань. Практика показує, що лінгвістична експертиза – один із головних елементів, за допомогою яких чиниться правосуддя.

Список використаних джерел

1. Кочерган М.П. Загальне мовознавство: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих закладів освіти. – К.: Видавничий дім «Академія», 1999. – 288 с.

2. Ажнюк Л. В. Лінгвістична експертиза як юридичний інструмент. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/11606/Azhniuk_Linhvistychna_ekspertyza.pdf.

3. Ажнюк Л. В. Лінгвістична експертиза: статус і методологічні презумпції. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://movoznavstvo.org.ua/index.php?option=com_attachments&task=download&id=161.

4. Прадід Ю.Ф. У царині лінгвістики і права. – Сімф.: Еліно, 2006. – 255 с.

Скоропляс Т. В., здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту № 4 Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: викладач кафедри юридичного документознавства Національної академії внутрішніх справ ***Ознамець Г. О.***

ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ДІАЛЕКТИЧНОЇ ЛЕКСИКИ В ЮРИДИЧНИХ ДОКУМЕНТАХ

Мова юридичної документації та народна жива мова почасти дуже різняться. Це призводить до складностей розуміння звичайними громадянами суті сказаного навіть у найпростіших формах документів, що регламентують правовідносини між ними. Формалізованість та чітка книжкова вивіреність з нагромадженням юридичної термінології, призводять до того, що люди, котрі не мають спеціальної юридичної освіти часто підписують папери так і не зрозумівши до кінця їх суті. Це однозначно грає не на їх користь, чим неодноразово користуються інші суб'єкти правовідносин, приміром – роботодавці.